

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **geografia**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Uniwersytet Marii Skłodowskiej-Curie w Lublinie

Data przeprowadzenia wizytacji: **14-15 maja 2021 r.**

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	9
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	14
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	17
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	20
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	25
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	27
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	29
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach	32
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	34
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	37
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Mariusz Rzętała, członek PKA

członkowie:

- prof. dr hab. Andrzej Macias – ekspert PKA;
- dr hab. Sylwia Kulczyk – ekspert PKA;
- Agnieszka Kubacka – ekspert ds. studenckich PKA;
- Tomasz Mrozek – ekspert ds. pracodawców PKA;
- Julia Sobolewska – sekretarz zespołu oceniającego.

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku geografia prowadzonym w Uniwersytecie Marii Skłodowskiej-Curie w Lublinie, została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonego przez Komisję na rok akademicki 2020/21. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się w związku z upływem okresu na jaki została wydana pozytywna ocena programowa dla kierunku geografia. W wyniku wspomnianej oceny nie zostały sformułowane żadne zalecenia naprawcze.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą zdalnej oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Przed wizytacją zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny przygotowanym przez Uczelnię. Raport zespołu oceniającego został opracowany na podstawie spotkań i rozmów z Władzami Uczelni, Jednostki, pracownikami, studentami wizytowanego kierunku oraz przedstawicielami otoczenia społecznego. Dodatkowo zespół oceniający dokonał hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy prac etapowych i losowo wybranych prac dyplomowych wraz z recenzjami (ze względu na brak prac wieńczących studia I stopnia z profilu praktycznego, oceniono jedynie prace wieńczące studia II stopnia), a także wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej w formie zdalnej.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

(jeśli studia na kierunku są prowadzone na różnych poziomach, informacje należy przedstawić dla każdego poziomu studiów)

Nazwa kierunku studiów	geografia	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	- nauki o Ziemi i Środowisku (65%); - geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna (33%); - matematyka (2%).	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów, 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	120 godzin, 4 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<i>monitoring i gospodarowanie zasobami środowiska;</i> <i>organizacja przestrzeni społeczno-gospodarczej;</i> <i>geografia stosowana.</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	85	
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ³	2039	
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim	96 ECTS	

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów		
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	127 ECTS	
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	67 ECTS	

Nazwa kierunku studiów	geografia	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia II stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{4,5}	- Nauki o Ziemi i Środowisku (60%); - geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna (40%).	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry, 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	80 godzin, 4 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<i>klimatologia i gospodarka wodna;</i> <i>zarządzanie środowiskiem;</i> <i>wizualizacja kartograficzna i projektowanie map;</i> <i>zarządzanie rozwojem gospodarczym.</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	32	

⁴ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁵ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁶	930	
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	62 ECTS	
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	87 ECTS	
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	74 ECTS	

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na kierunku geografia kładzie nacisk na łączenie wiedzy o złożonym systemie środowiska przyrodniczego i społeczno-ekonomicznego; umiejętność komplementarnej analizy złożonych zjawisk i procesów kształtujących przestrzeń jest podstawą wykształcenia geografa i ma kluczowe znaczenie dla jego funkcjonowania na rynku pracy. W koncepcję kształcenia na kierunku wpisuje się również przygotowanie do zawodu nauczyciela geografii. Przygotowanie merytoryczne student uzyskuje poprzez realizację podstawowego programu studiów, natomiast przygotowanie psychologiczne, pedagogiczne i dydaktyczne do nauczania geografii stanowi ścieżkę fakultatywną, realizowaną na I i II stopniu studiów. Koncepcja i cele kształcenia na kierunku geografia wpisują się w misję i strategię Uczelni, w tym w politykę jakości. Koncepcja i cele kształcenia na obu stopniach studiów mieszczą się w dyscyplinie nauki o Ziemi i środowisku oraz w dziedzinie nauk społecznych, dyscyplinie geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna. Jako trzecią dyscyplinę z minimalnym udziałem procentowym, wskazano matematykę. Kierunek studiów kształtowany jest w ścisłym związku z realizowaną na Wydziale działalnością badawczą. Studia I stopnia pozwalają studentowi na zapoznanie się z wiedzą i podstawami warsztatu badawczego w zakresie poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i społeczno-ekonomicznego, natomiast studia II stopnia służą rozwinięciu warsztatu badawczego, kształtują samodzielność badawczą i umiejętność wieloaspektowej analizy zjawisk przestrzennych. Koncepcja i cele kształcenia są zorientowane na potrzeby rynku pracy. Docenianym przez pracodawców elementem przewagi konkurencyjnej absolwentów ocenianego kierunku na rynku pracy jest umiejętność kompleksowego spojrzenia na złożony system przyrodniczo-społeczno-ekonomiczny i zdolności rozumienia związków i zależności pomiędzy jego elementami. Interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni mają wpływ na kształtowanie koncepcji kształcenia. Ma on charakter zarówno formalny, poprzez spotkanie dedykowane dyskusji nad programem studiów, jak i nieformalny, polegający na wdrażaniu w życie uwag i komentarzy dotyczących koncepcji kształcenia przekazywanych podczas wspólnych działań (np. warsztaty dla młodzieży szkolnej, ekspertyzy

⁶ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

środowiskowe itp.). Koncepcja i cele nie uwzględniają konieczności zdobycia przez studentów umiejętności korzystania z narzędzi i technik kształcenia na odległość jako takich (w czasie ich wypracowywania tego typu umiejętności miały marginalne znaczenie), jednak zapewniają kreatywność oraz otwarcie na postęp naukowy i techniczny.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim. Uwzględniają one wiedzę, umiejętności i kompetencje. Efekty uczenia się są zgodne z właściwym poziomem (tj. 6. i 7.) Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty uczenia się są specyficzne dla kierunku i poziomu studiów oraz zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunku jest przyporządkowany, jak również z zakresem działalności naukowej uczelni w tych dyscyplinach. Na studiach I stopnia efekty uczenia się odnoszą się do podstawowych zadań obu dyscyplin geograficznych i koncentrują wokół poznawania, interpretacji i wyjaśniania zjawisk i procesów zachodzących w poszczególnych fragmentach przestrzeni geograficznej oraz rozwiązywania określonych problemów. Efekty uczenia się określone dla studiów II stopnia pozwalają na osiągnięcie pogłębionej wiedzy, umiejętności i kompetencji w zakresie analizy oraz interpretacji systemu przyrodniczo-społecznego. Efekty uczenia się uwzględniają szeroki zakres kompetencji badawczych (np. dla studiów I stopnia K_U04: „student potrafi dobierać i stosować optymalne rozwiązania metodyczne w badaniach środowiska geograficznego oraz sposoby prezentowania wyników pracy, proponować własne procedury w rozwiązywaniu zadań niestandardowych” oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności naukowej (np. dla studiów II stopnia K_K01: „Student jest gotów do korzystania z wyników najnowszych badań geograficznych i specjalistycznych źródeł informacji oraz popularyzacji wiedzy geograficznej”). Efekty uczenia się uwzględniają umiejętność komunikowania się w języku obcym, odpowiednio na poziomie B2 dla studiów I stopnia i B2+ dla studiów II stopnia. Efekty uczenia się są możliwe do osiągnięcia i sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji.

Kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela odbywa się w ramach fakultatywnego bloku zajęć psychologiczno-pedagogicznych oraz dydaktycznych, realizowanego na obu stopniach studiów. Sformułowane dla tych zajęć efekty uczenia się zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych obowiązującymi przepisami. Program kierunku geografia określa efekty uczenia się obejmujące wiedzę i umiejętności odpowiadające podstawie programowej przedmiotu geografia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia, cele kształcenia oraz efekty uczenia się wpisują się w misję i strategię Uczelni oraz są spójne z profilem badawczym Uczelni. Mieszczą się też w dyscyplinach, do których kierunku jest przyporządkowany, tj. nauki o Ziemi i środowisku oraz geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna. Koncepcja i cele kształcenia są zorientowane na potrzeby zawodowego rynku pracy. Interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni mieli wpływ na sformułowanie koncepcji i celów kształcenia. Koncepcja i cele kształcenia uwzględniają potrzebę kształtowania otwartości studenta na nowe techniki i narzędzia.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz właściwym poziomem PRK. Efekty uczenia się są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie nauki o Ziemi i środowisku oraz geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, jak również z zakresem działalności naukowej Wydziału. Efekty uczenia się uwzględniają kompetencje badawcze oraz kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej, a także komunikowanie się w języku obcym, adekwatnie do poziomu studiów. Efekty uczenia się są możliwe do osiągnięcia i sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe realizowane na kierunku geografia są zgodne z efektami uczenia się, a także z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinach: nauki o Ziemi i środowisku oraz geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna. Treści programowe są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów na kierunku geografia, zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się. Dotyczą one przede wszystkim procesów i zjawisk zachodzących w środowisku przyrodniczym oraz procesów i zjawisk społeczno-ekonomicznych w różnych skalach przestrzennych, przygotowując do zarządzania przestrzenią i jej zasobami w sposób racjonalny i perspektywiczny. Treści programowe na kierunku geografia ściśle korespondują z zakresem działalności badawczej jednostki. Odnoszą się do obu dyscyplin geograficznych: nauk o Ziemi i środowisku oraz geografii społeczno-ekonomicznej, uwzględniają również treści z zakresu matematyki. Na studiach I stopnia na I roku trzon zajęć stanowią zajęcia wprowadzające studenta w podstawowe zagadnienia nauk o Ziemi i środowisku oraz geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzenne. Zajęciom geograficznym towarzyszą zajęcia pomocnicze, niezbędne dla prawidłowego zrozumienia i interpretacji systemu przyrodniczo-społecznego (np. *matematyka i statystyka, ekonomia i zarządzanie*). Te obowiązkowe zajęcia uzupełniane są przez 12 bloków tematycznych do wyboru składających się na trzy specjalności (*monitoring i gospodarowanie zasobami środowiska; organizacja przestrzeni społeczno-geograficznej; geografia stosowana*). Trzonem programu studiów II stopnia są zajęcia obowiązkowe z zakresu problematyki badawczej obu dyscyplin geograficznych oraz cztery bloki zajęć specjalnościowych do wyboru (*klimatologia i gospodarka wodna; zarządzanie środowiskiem; wizualizacja kartograficzna i projektowanie map; zarządzanie rozwojem gospodarczym*). Treści programowe specjalności przygotowującej do wykonywania zawodu nauczyciela obejmują pełen zakres treści programowych zawartych w obowiązujących standardach kształcenia dla tego zawodu. Uwzględniono wszystkie wymagane treści psychologiczno-pedagogiczne oraz dydaktyczne. Merytorycznie treści programowe odpowiadają podstawie programowej nauczania przedmiotu geografia.

Czas trwania studiów na kierunku geografia, podobnie jak nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się, zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Określona w sylabusach liczba zajęć wymagających bezpośredniego kontaktu nauczycieli i studentów jest w niektórych przypadkach przeszacowana. Np. dla zajęć *modele bioklimatyczne* (wykład 15 h) jako godziny kontaktowe wskazano 1 pkt ECTS. Zgodnie z sylabusem składa się na niego 15 h wykładu oraz 15 h konsultacji, co jest liczbą nierealistyczną. Dla *astronomicznych podstaw geografii* łącznie przypisano 4 ECTS odpowiadające 100 h pracy; jako godziny kontaktowe przewidziano nie tylko wykład i konserwatorium (łącznie 30 h, czyli 1 ECTS), ale również 15 h konsultacji i 15 h pracy z materiałami zamieszczonymi na platformie e-kampus; formy te nie spełniają kryterium zajęć kontaktowych. Rekomenduje się urealnienie liczby punktów ECTS przypisanym liczbie zajęć wymagających bezpośredniego kontaktu z nauczycielem.

W programie przewidziano różne formy zajęć. Większość kursów obejmuje część teoretyczną – wykładową oraz część ćwiczeniową, w trakcie której student poznaje konkretne metody i narzędzia, przydatne w przyszłej pracy zawodowej. Ćwiczenia realizowane są w różnych formach: laboratoryjnej, konwersatoryjnej oraz terenowej. Sekwencja zajęć w programie, a także dobór ich form oraz proporcje liczby godzin zajęć, z przewagą różnego typu zajęć aktywizujących (ok 2/3 zajęć na obu poziomach studiów) nad wykładami, zapewniają osiągnięcie przez studenta efektów uczenia się. Program studiów I stopnia obejmuje szereg ćwiczeń terenowych. Rozwijają one wiedzę i umiejętności metodyczne; ta forma zajęć jest istotnym, typowym dla specyfiki dyscypliny elementem kształcenia na kierunku geografia.

Program studiów pozwala na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia. Pula przedmiotów do wyboru jest na obu stopniach studiów zgodna z wymaganiami w tym zakresie (67 ECTS na studiach I stopnia, 74 ECTS na studiach II stopnia). Wśród zajęć do wyboru są różne grupy zajęć: specjalnościowe, fakultatywne oferowane przez Wydział, ogólnouniwersyteckie lub z innych kierunków. Na studiach I stopnia trzon przedmiotów do wyboru stanowi 12 bloków tematycznych składających się na 3 specjalności. Student ma dużą swobodę wyboru i może elastycznie kształtować swoją ścieżkę kształcenia; wybiera 4 bloki, może to zrobić w sposób prowadzący do uzyskania konkretnej specjalności (przynajmniej 3 bloki do niej przypisane), bądź też w innej, wybranej przez siebie konfiguracji. Z racji niewielkiej liczebności roczników studiów, studenci drugiego i trzeciego roku studiów wspólnie dokonują wyboru modułów, co zwiększa liczbę dostępnych zajęć. Na studiach II stopnia program przewiduje wybór 1 specjalności oraz dowolną realizację zajęć do wyboru spośród oferowanych w ramach pozostałych trzech specjalności.

Plan studiów obejmuje zajęcia związane z prowadzoną na Wydziale działalnością naukową w dyscyplinie Nauk o Ziemi i środowisku oraz dyscyplinie geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, w wymaganym wymiarze (127 ECTS na studiach I stopnia i od 87 do 93 ECTS, zależnie od specjalności, na studiach II stopnia). Przewidziano też zajęcia z matematyki, w wymiarze zgodnym z udziałem tej dyscypliny w programie studiów.

W planie studiów na obu stopniach przewidziano lektorat z języka obcego na poziomie B2 na I i B2+ na II stopniu studiów, 120 h zajęć kontaktowych (8 ECTS) na pierwszym i 60 h (4 ECTS) na II stopniu. Wymiar ten jest wystarczający dla osiągnięcia przez studentów zakładanego poziomu ESOKJ. Program studiów nie obejmuje zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, platforma e-learningowa Wirtualny Kampus UMCS wykorzystywana była w ramach niektórych przedmiotów jako wsparcie kształcenia bezpośredniego. W związku z pandemią COVID-19 w roku 2020/21 opracowano

i wcielono w życie hybrydowy model kształcenia; studenci uczestniczyli naprzemiennie, w ściśle wyznaczony sposób, w zajęciach realizowanych w sali i online. W związku z zaostreniem sytuacji epidemicznej wszystkie zajęcia realizowane są w formie zdalnej (planuje się realizację ćwiczeń terenowych w okolicach Lublina w formie bezpośredniej).

Liczba godzin zajęć i punktów ECTS przeznaczonych na kształcenie nauczycieli w całości, jak też w odniesieniu do poszczególnych grup zajęć, jest zgodna z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. W ramach przygotowania psychologiczno-pedagogicznego 2/3 zajęć realizowanych jest w formie wykładów i ćwiczeń, a pozostałe zintegrowane są z realizacją praktyk zawodowych. Metody kształcenia na kierunku geografia są różnorodne; obejmują wykłady, konwersatoria, ćwiczenia, zajęcia laboratoryjne, zajęcia terenowe oraz praktyki zawodowe. Są one specyficzne dla kierunku geografia. Zapewniają one osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Środki i narzędzia dydaktyczne są właściwie dobrane i wspomagają osiąganie przez studentów efektów uczenia się. Jak wykazały hospitacje (np. laboratorium z hydrologii z wykorzystaniem wirtualnej tablicy), metody stosowane na zajęciach zdalnych wykorzystują potencjał kształcenia na odległość. Stosowane metody stymulują studentów do pracy samodzielnej poprzez pogłębianie wiedzy przekazywanej na zajęciach oraz umożliwiają im pełnienie aktywnej roli w procesie uczenia się. Na przykład dyskusja nad materiałem wideo przeprowadzona na hospitowanym konwersatorium z geografii politycznej nie tylko dotyczyła aktualnego problemu, będącego przedmiotem globalnej dyskusji, ale jednocześnie stymulowała znajomość języka angielskiego i wspierała umiejętność argumentacji. Stosowane metody kształcenia umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w obu dyscyplinach geograficznych. Podczas zajęć realizowanych w laboratoriach (np. *metody badań i opracowań hydroklimatologicznych, potamologia z ekohydrologią, opracowanie cyfrowych map tematycznych*) studenci rozwiązują realne problemy, typowe dla badań geograficznych. Korzystają przy tym z nowoczesnych narzędzi, w tym zaawansowanych technik cyfrowych (np. narzędzia GIS). Stosowane metody umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania język obcego na poziomie B2 na I stopniu i B2+ na II stopniu studiów. Są to standardowe metody stosowane w ramach lektoratów (praca z tekstem, konwersacja, ćwiczenia gramatyczne); inną metodą wspomagającą naukę języka obcego jest możliwość uczestniczenia w wykładach w języku obcym (na studiach I stopnia oferowane są 3, a na studiach II stopnia 5 wykładów w jęz. angielskim, w tym prowadzone przez obcokrajowców). W sylabusach (np. *zdalne techniki pozyskiwania informacji o terenie w teorii i praktyce, metody geochemiczne i geofizyczne w badaniach gleb i osadów*) zalecana jest literatura obcojęzyczna. Indywidualizacja procesu kształcenia na kierunku geografia umożliwia dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb studentów. Metody kształcenia, również z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych oraz indywidualnych, zarówno w zakresie wyboru zajęć, jak też promotora, terenu i tematyki pracy dyplomowej. Na kierunku geografia wdrożono kilka rozwiązań umożliwiających dostosowanie procesu uczenia się do indywidualnych potrzeb studentów. Opcja indywidualnej organizacji studiów, daje możliwość ustalania z prowadzącymi odrębnych terminów i form wykonania realizacji zajęć dydaktycznych. Mogą z niej, za zgodą prodziekana ds. studenckich, skorzystać m.in. studenci realizujący równolegle drugi kierunek studiów, pracujący lub wychowujący dziecko bądź też osoby z niepełnosprawnościami (w skali kierunku są to pojedyncze osoby). Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne co do zasady odbywają się w formie bezpośrednich spotkań. W okresie pandemii konieczna była ich realizacja w formie zdalnej. Do zajęć tych zastosowano rozwiązania

pozwalające na realizację zakładanych efektów uczenia się, np. wycieczkę terenową zastąpiono specjalnie przygotowanym materiałem wideo.

Praktyki zawodowe realizowane są na podstawie Regulaminu Praktyk Zawodowych realizowanych na Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS zgodnie z przyjętym Regulaminem Studiów. Podstawowym założeniem praktyk zawodowych jest poszerzenie przez studenta wiedzy teoretycznej zdobytej w trakcie studiów, wykształcenie umiejętności i kompetencji społecznych oraz zastosowania ich w praktyce, zapoznanie się studenta z organizacją i funkcjonowaniem urzędów, przedsiębiorstw i innych instytucji. Program praktyk jest zgodny z kierunkowymi efektami uczenia się. Dobór miejsc odbywania praktyk jest prowadzony pod kątem ocenianego kierunku. Praktyki odbywają się w wymiarze czasowym 3 tygodni na studiach I stopnia na oraz 2 tygodni na studiach II stopnia.

Za prawidłowy przebieg praktyk odpowiada opiekun praktyk. Liczba opiekunów oraz ich kompetencje umożliwiają prawidłową realizację praktyk.

Student we własnym zakresie wyszukuje firmę/przedsiębiorstwo do odbycia praktyki zawodowej. W przypadku problemów ze znalezieniem miejsca odbywania praktyk, opiekun praktyk pomaga studentom w tym zakresie, wskazując jedno z miejsc, z którymi Uczelnia współpracuje. Opiekun praktyk dokonuje wybiórczo sprawdzenia miejsca odbywania praktyk pod względem zgodności wykonywanych zadań przez studentów z zakresem praktyk jak również zgodności profilu działalności firmy pod kątem możliwości osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Studenci, którzy nie mogli znaleźć miejsca odbywania praktyk, ze względu na stan epidemii, w 2020 roku mieli możliwość odbycia praktyki na Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS. Studenci wybierając realizację praktyk na Wydziale odbywali ją w Katedrze Hydrologii i Klimatologii, Geografii Społeczno-Ekonomicznej oraz Rostoczańskiej Stacji Naukowej w Gucinowie.

Na dokumentację związaną z odbywaniem praktyk składają się następujące dokumenty:

- umowa o przyjęcie praktykanta w celu odbycia praktyki objętej programem studiów;
- dziennik praktyk;
- zaświadczenie o odbytej praktyce.

Opiekun praktyk weryfikuje dokumenty dotyczące odbycia praktyki przez studenta i na ich podstawie dokonuje zaliczenia praktyki.

Studenci mają możliwość zaliczenia praktyki zawodowej na podstawie:

- prowadzonej w trakcie trwania studiów działalności gospodarczej ściśle związanej z kierunkiem studiów, jeśli działalność ta umożliwia realizację przypisanych praktyce efektów uczenia się;
- zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w trakcie trwania studiów, w instytucji gwarantującej uzyskanie odpowiednich efektów uczenia się przypisanych praktyce na danym kierunku studiów;
- odbycia praktyki zawodowej zrealizowanej w ramach innej szkoły wyższej, o ile jej zakres, w tym efekty uczenia się, są zbieżne z wymaganiami określonymi dla danego kierunku prowadzonego na Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS, w przypadku przeniesienia studenta z innej uczelni; odbycia stażu lub praktyki w przedsiębiorstwach krajowych lub zagranicznych gwarantujących uzyskanie odpowiednich efektów uczenia się, w tym w ramach programu Erasmus.

Zaliczanie praktyki na podstawie wykonywanej pracy jest nie prawidłowe, gdyż przebieg praktyki zawodowej powinien odbywać się poprzez udział studenta w zajęciach ujętych w programie oraz planie

studiów, zorganizowanych przez Uczelnię. Rekomenduje się usunięcie z Regulaminu Praktyk Zawodowych możliwości zaliczania praktyk na podstawie wykonywanej pracy.

W celu zapewnienia możliwości obsługi praktyk przez Internet, wprowadzony został System Obsługi Praktyk, gdzie student może załatwić wszystkie formalności w sposób zdalny. Po utworzeniu konta w systemie studenci mogą zapisywać się na praktyki za pośrednictwem systemu, zarządzać praktyką jak również prowadzić dziennik praktyk.

Dokumentacja dotycząca przebiegu praktyki oraz dobór metod weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przez studenta dają w pełni możliwość kompleksowej oceny przebiegu praktyki.

Zajęcia odbywają się od poniedziałku do piątku, od godz. 8.00 do godz. 19.00. Rozplanowanie zajęć umożliwia efektywną naukę i dobre wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach. Daje też możliwość samodzielnego uczenia się przez studentów. Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się, w trakcie zajęć oraz podczas sesji egzaminacyjnych, umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach. Plan zajęć na kierunku geografia jest też zgodny z zasadami higieny pracy. Pozwala on na efektywne wykorzystywanie czasu przez studentów oraz prowadzących zajęcia. Organizacja bloku zajęć przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w odpowiednich przepisach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Program studiów na kierunku geografia jest spójny, różnorodny i oddaje interdyscyplinarny charakter geografii. Treści są zgodne z efektami uczenia się oraz z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w obu dyscyplinach geograficznych. Program pozwala na zdobycie wiedzy, umiejętności i kompetencji niezbędnych na rynku pracy. Formy zajęć są dostosowane do ich specyfiki oraz do efektów uczenia się. Metody kształcenia uwzględniają nowoczesne narzędzia i sposoby komunikacji. Praktyki zawodowe umożliwiają studentom zdobycie doświadczenia na rynku pracy oraz praktyczne wykorzystanie wiedzy i umiejętności uzyskanych w toku studiów. Określony w planie studiów czas trwania oraz sekwencja zajęć umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Nakład pracy określono prawidłowo, ale liczba godzin wskazanych jako kontaktowe jest zawyżona. Plany studiów pozwalają na bardzo elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia oraz jej indywidualizację. W programie studiów na obu stopniach uwzględniono ćwiczenia terenowe, które są niezbędnym elementem kształcenia geografa. Plan studiów obejmuje wymaganą liczbę zajęć kształtujących umiejętności badawcze oraz zajęcia z języka obcego. Formy zajęć i metody kształcenia są różnorodne i odpowiednio dopasowane do zakresu przekazywanej wiedzy i umiejętności. Zostały również odpowiednio dostosowane do wymuszonej pandemią konieczności prowadzenia zajęć zdalnie.

Dzięki funkcjonującemu Systemowi Obsługi Praktyk studenci w łatwy sposób przechodzą przez proces zaliczenia praktyk zawodowych.

Pomimo profilu ogólnoakademickiego, należy stwierdzić duży nacisk na praktyczne przygotowanie zawodowe, które odbywa się w warunkach, które można uznać za właściwe dla zakresu działalności

zawodowej oraz umożliwiających nabycie umiejętności praktycznych, niezbędnych do poruszania się na rynku pracy. Pracodawcy wskazują na bardzo dobre merytoryczne przygotowanie studentów do odbywania praktyk zawodowych. Wskazują również na potrzebę zwiększenia nabywania umiejętności analitycznych oraz pracy w zespole.

Rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Umożliwia też dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach. Całość procesu dydaktycznego umożliwia realizację efektów uczenia się i zapewnia ich weryfikację.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Zasady rekrutacji, kryteria oraz procedury są przejrzyste, zostały wyczerpująco przedstawione na stronie internetowej Wydziału oraz na stronach systemu rekrutacji UMCS. Kryterium przyjęcia na studia I stopnia są oceny na świadectwie maturalnym: kandydat wskazuje 2 oceny z szerokiego spektrum 9 przedmiotów (geografia, matematyka, fizyka, fizyka i astronomia, biologia, chemia, wiedza o społeczeństwie, historia, język obcy nowożytny). Ich lista, waga i poziom są właściwe dla kierunku i zapewniają kandydatów o odpowiednich kwalifikacjach wstępnych. Poza wynikami standardowego, polskiego egzaminu maturalnego, w procesie rekrutacji mogą być uwzględnione wyniki matury międzynarodowej IB oraz innych dyplomów zagranicznych. Rekrutacja na studia II stopnia odbywa się na podstawie ocen na dyplomie studiów wyższych; kandydaci, którzy na studiach I stopnia nie studiowali geografii, zdają dodatkowo test kompetencyjny z zakresu studiów I stopnia z geografii. Przedstawione wyżej zasady są selektywne oraz umożliwiają dobór odpowiednio przygotowanych kandydatów. Są też bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku. Obowiązujące zasady rekrutacji nie uwzględniają informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów oraz wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Przyjęto, że umiejętności cyfrowe zostają ukształtowane w wystarczającym stopniu w ciągu 8 lat podstawowej edukacji szkolnej, a stosowany obecnie zakres nauczania na odległość jest incydentalny. Ze względu na fakt, iż w przyszłości konieczność nauczania zdalnego może powracać, rekomenduje się wprowadzenie do zasad rekrutacji informacji o wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem na odległość.

Na kierunku geografia określono procedurę potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Zapewnia ona możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz odniesienie ich do efektów uczenia się określonych w programie studiów. Przyjęty sposób działania nie został dotychczas zweryfikowany w praktyce ze względu na brak

kandydatów. Procedura uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej, polega na analizie porównawczej efektów uczenia się przypisanym poszczególnym zajęciom i odpowiada standardowi w tym zakresie.

Zasady i procedury dyplomowania zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się na zakończenie studiów, są trafne i dostosowane do specyfiki studiów geograficznych. Zostały jasno sprecyzowane, a informacje o nich są dostępne na stronie internetowej Wydziału. Kluczowym kryterium doboru tematu pracy dyplomowej jest jej ścisły związek z kierunkiem studiów i realizowaną specjalnością a także z dorobkiem badawczym oraz obszarem działalności naukowej promotora. Prace dyplomowe na studiach I i II stopnia różnią się zakresem podejmowanej problematyki, głębią podbudowy teoretycznej, zakresem i rodzajem materiałów źródłowych oraz stopniem zaawansowania metod badawczych stosowanych przez studenta, uwzględniając progres kompetencji między stopniami studiów. Podczas oceny prac dyplomowych stwierdzono w niektórych przypadkach zawyżone oceny, błędy edytorskie oraz stylistyczne. Pytania zadawane podczas egzaminu dyplomowego były powiązane z tematem pracy dyplomowej.

Zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się są sformalizowane. Zasady te są bezstronne, rzetelne i przejrzyste. Umożliwiają równe traktowania studentów oraz pozwalają na dostosowanie sposobu sprawdzenia efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. W związku ze zmianami związanymi z reżimem sanitarnym zasady te dostosowano do realiów kształcenia na odległość. Nauczyciele akademicki otrzymali pomoc metodyczną w zakresie dostosowania zaliczeń i egzaminów tak, aby pozwalały na efektywną weryfikację efektów uczenia się w trybie zdalnym. Egzaminy i zaliczenia realizowane w trybie zdalnym mogą mieć zarówno formę ustną jak i pisemną. Pisemna weryfikacja efektów uczenia się obejmuje szeroki wachlarz narzędzi, w tym testy (uwzględniające zadania otwarte, co umożliwia weryfikację kompetencji operacyjnych i analitycznych), eseje, sprawozdania oraz analizy porównawcze. Szczegółowe kryteria zaliczenia każdego zajęcia są podane w sylabusach. Informacja zwrotna dotycząca stopnia osiągnięcia efektów uczenia się jest przekazywana studentom poprzez bieżącą ocenę ich aktywności na zajęcia oraz realizowanych przez nich prac. Podczas nauczania na odległość bieżąca kontrola realizowana jest podobnie jak w przypadku zajęć realizowanych w bezpośrednim kontakcie z prowadzącym. Oceny końcowe z zajęć umieszczane są w systemie USOS.

Zasady weryfikacji efektów uczenia się określają sposób postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem. Zasadnicze znaczenie ma przeciwdziałanie tego typu sytuacjom; stały kontakt opiekuna roku ze studentami pozwala na diagnozowanie sytuacji trudnych i konfliktowych.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, gwarantują identyfikację studenta. Podczas egzaminów zdalnych studenci potwierdzają swoją tożsamość poprzez włączenie kamery. Upubliczniane informacje o osiągnięciu efektów uczenia się zapewniają bezpieczeństwo danych osobowych studentów.

Metody weryfikacji efektów uczenia się są, w większości poddanych ocenie przypadków, właściwe i skuteczne. Stosowane metody weryfikacji efektów uczenia się obejmują standardowych wachlarz metod stosowanych w tym zakresie. Są to m. in. prezentacje, prace projektowe indywidualne lub grupowe, zadania pisemne, aktywność na zajęciach oraz dzienniki praktyk. Stosowane metody

weryfikacji pozwalają na skuteczną ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się oraz umożliwiają sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej. Stopień opanowania języka obcego na poziomie adekwatnym do poziomu studiów weryfikowany jest poprzez ocenę pracy studenta na zajęciach, kolokwia zaliczeniowe po każdym semestrze oraz egzamin końcowy. Sposoby weryfikacji efektów uczenia się przewidziane dla zajęć przygotowujących do zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w obowiązujących standardach kształcenia w tym zakresie.

Osiągane przez studentów efekty są dokumentowane w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych, projektów, prac dyplomowych oraz dzienniki praktyk. Osiągane efekty uczenia się są monitorowane przez prowadzących zajęcia, a w formie zestawień zbiorczych analizowane przez zespół programowy. Są również monitorowane poprzez analizowanie pozycji zawodowej absolwentów na rynku pracy. Odbywa się to zarówno w sposób formalny, z wykorzystaniem danych ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów uczelni, jak też poprzez ciągły kontakt z absolwentami i nieformalne informacje z ich strony. Prowadzona jest w połączeniu z analizą informacji przekazywanych przez samych absolwentów. Forma, zakres oraz metody stosowane w pracach egzaminacyjnych i dyplomowych są dostosowane do poziomu, profilu oraz dyscyplin naukowych, do których przyporządkowany jest oceniany kierunek. Większość prac dyplomowych dotyczy zagadnień środowiskowych lub społeczno-gospodarczych w Polsce bądź innych krajach. Znacząca liczba prac magisterskich dotyczy obszarów położonych wokół Lublina, co jest zasadne m.in. ze względu na logistykę badań terenowych. Podczas oceny prac dyplomowych stwierdzono w niektórych przypadkach błędy edytorskie oraz stylistyczne oraz pojedynczy przypadek zawyżonej przez obu recenzentów oceny pracy dyplomowej. W ocenianych pracach etapowych powszechnie wykorzystywano materiały kartograficzne, co jest specyficzne dla geografii. Losowa ocena prac etapowych wykazała pojedyncze przypadki prac etapowych, które skupiały się na znajomości faktów, a pomijały umiejętność ich interpretacji. Rekomenduje się podjęcie działań zmierzających do podniesienia jakości edytorskiej prac dyplomowych oraz wypracowanie metod weryfikacji uczenia się kładących nacisk na umiejętność interpretacji faktów. Dowodem osiągnięcia efektów uczenia się jest też fakt, że studenci regularnie uczestniczą w realizowanych na Wydziale projektach badawczych, są współautorami publikacji naukowych (12 prac w ciągu ostatnich 6 lat) oraz uczestniczą w konferencjach naukowych (od 2015 ok. 25 wydarzeń różnej rangi).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Warunki i procedury rekrutacji na studia są przejrzyste i umożliwiają odpowiedni dobór kandydatów. Zapewniają wszystkim kandydatom równe szanse. Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów są precyzyjnie określone, umożliwiają ocenę osiągnięcia pożądanych efektów uczenia się oraz odniesienie ich do realizowanego programu studiów. Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni (również zagranicznej) pozwalają na właściwą identyfikację efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności do programu studiów realizowanego na kierunku geografia. Zasady i procedury dyplomowania są właściwe dla poziomu, profilu i kierunku studiów i potwierdzają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz

postępów w procesie uczenia się, również te stosowane w nauczaniu na odległość, umożliwiają równe traktowanie wszystkich studentów i są możliwe do dostosowania do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Są rzetelne i bezstronne, zapewniają przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Przekazywanie studentom informacji zwrotnej odbywa się na bieżąco i po zakończeniu danego etapu studiów, zgodnie z określonymi zasadami. Obowiązują również zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się. Zapobiega się sytuacjom nieetycznym i niezgodnym z prawem, a na wypadek ich wystąpienia określono procedurę postępowania. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się w nauczaniu na odległość gwarantują identyfikację studenta i bezpieczeństwo danych dotyczących studentów. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się (w tym stosowane w nauczaniu na odległość) są zróżnicowane i adekwatne do zakładanych efektów uczenia się. Stosowane metody weryfikacji efektów uczenia się umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego na poziomie adekwatnym do stopnia studiów. Dowody na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się są właściwie dokumentowane. Osiągane efekty uczenia się są monitorowane indywidualnie i przekrojowo oraz odnoszone do pozycji absolwentów na rynku pracy. Charakter prac etapowych i dyplomowych jest dostosowany do poziomu i profilu studiów oraz zakładanych efektów uczenia się. Prace te uwzględniają przygotowanie do pracy badawczej. Studenci są autorami publikacji z zakresu geografii, uczestniczą w konferencjach i projektach badawczych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Nauczyciele akademicki, prowadzący zajęcia na kierunku geografia, reprezentują trzy dyscypliny naukowe przyporządkowane do kierunku geografia: nauki o Ziemi i środowisku, geografii społeczno-ekonomiczną i gospodarkę przestrzenną oraz matematykę. Posiadają również aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w obu dyscyplinach naukowych. Zajęcia wykraczające poza zakres geografii (jak np. *ekonomia i zarządzanie, podstawy organizacji i zarządzania*) prowadzą specjaliści, reprezentujący odpowiednie dyscypliny naukowe. Daje to dobrą podstawę do prawidłowej realizacji zajęć. Wiedza i doświadczenie badawcze kadry odpowiada charakterowi prowadzonych zajęć oraz umożliwia nabywanie przez studentów kierunku geografia kompetencji badawczych.

Struktura kadry prowadzącej zajęcia na kierunku geografia jest następująca: 5 osób ma tytuł profesora, 20 osób - stopień doktora habilitowanego, 33 osoby - stopień doktora i 5 osób tytuł magistra. W sumie na kierunku geografia zajęcia prowadzi 63 nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni. Dorobek naukowy kadry jest zbieżny z tematyką prowadzonych zajęć. Obecnie na ocenianym kierunku brak jest osób spoza Uczelni. Liczebność kadry w stosunku do liczby studentów (117 osób) jest właściwa (na

1 pracownika przypada niecałe 2 studentów, co stanowi bardzo dobry wskaźnik dostępności kadry). W związku z tym struktura kwalifikacji kadry oraz jej liczebność umożliwiają prawidłową realizację zajęć.

Osoby prowadzące zajęcia na kierunku geografia posiadają kompetencje potwierdzone dorobkiem naukowym z dziedziny nauk ścisłych i przyrodniczych, w dziedzinie nauk społecznych oraz nauk humanistycznych. Nauczyciele akademicki posiadają kompetencje w zakresie kształcenia na odległość, a przeprowadzone hospitacje potwierdziły ich kompetencje w tym zakresie. W związku z tym kadra posiada odpowiednie kwalifikacje i kompetencje umożliwiające prawidłową realizację zajęć.

Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych osób prowadzących zajęcia, w tym związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, umożliwia prawidłową realizację zajęć. Na Wydziale zgodność kompetencji badawczych oraz dorobku naukowego jest bardzo ważnym kryterium przy obsadzie zajęć, a decyzje dotyczące obsady zajęć podejmuje Dziekan. Obciążenie godzinowe pracowników, dla których Wydział jest pierwszym miejscem pracy, jest zgodne z wymaganiami. Skala zatrudnienia jest odpowiednia w stosunku do aktualnych potrzeb.

Na kierunku geografia realizacja zajęć, w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, jest na bieżąco kontrolowana. Kontrola realizacji zajęć, w tym także hospitacje, prowadzona jest zarówno przez kierowników katedr, przewodniczącego zespołu programowego ds. kierunku geografia, a w wyjątkowych sytuacjach także przez Dziekana lub Prodziekana. Wnioski z kontroli są na bieżąco realizowane, szczególnie te dotyczące doskonalenia kształcenia na odległość.

Za przygotowanie merytoryczne studentów do nauczania geografii w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych odpowiadają osoby prowadzące działalność naukową w dwóch dyscyplinach naukowych: nauki o Ziemi i środowisku oraz geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej. Z kolei za kształcenie w ramach przygotowania psychologiczno-pedagogicznego odpowiadają osoby prowadzące działalność naukową w dyscyplinach psychologia i pedagogika z dziedziny nauk społecznych. Są to pracownicy innych wydziałów Uczelni. Natomiast za przygotowanie dydaktyczne odpowiada 3-osobowy zespół pracowników Wydziału, którzy prowadzą badania naukowe w zakresie edukacji geograficznej, posiadający udokumentowany dorobek naukowy z dydaktyki geografii. Tak więc kwalifikacje i kompetencje i doświadczenie osób prowadzących kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z wymaganiami zawartymi w standardzie kształcenia nauczycieli.

Dobór osób prowadzących zajęcia jest transparentny i zgodny z potrzebami, uwzględniający także wymogi związane z prowadzeniem zajęć w sposób zdalny. O obsadzie zajęć decyduje zgodność kompetencji badawczych, doświadczenia oraz dorobku naukowego. Poprawność obsady zajęć jest weryfikowana poprzez hospitacje.

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku geografia mają możliwość skorzystania z szeregu szkoleń oferowanych przez Wydział. W celu podniesienia kompetencji dydaktycznych związanych z kształceniem na odległość zaoferowano wsparcie techniczne dla nauczycieli w postaci kursów tematycznych dotyczących wykorzystania poszczególnych funkcji Wirtualnego Kampusu i aplikacji oraz szkolenia metodyczne w zakresie pracy zdalnej. Opracowano też materiały wspierające przygotowanie efektywnych narzędzi oceny kompetencji studenta. Utworzono też zespoły wspierające obsługę aplikacji do kształcenia na odległość i Wirtualnego Kampusu. Uczelnia zapewnia szeroką ofertę różnorodnych szkoleń dla kadry prowadzącej zajęcia na kierunku geografia, w tym doskonalące

kompetencje dydaktyczne oraz umiejętności miękkie. Nauczyciele akademicy uczestniczyli także w szkoleniach organizowanych przez instytucje spoza Uczelni, adekwatnie do potrzeb związanych z zakresem swojej działalności dydaktycznej. Z tego przeglądu wynika, iż zaspokajane są różne potrzeby szkoleniowe osób prowadzących zajęcia w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych. Na kierunku geografia monitorowane jest ocena zadowolenia osób prowadzących zajęcia z funkcjonalności stosowanych platform i narzędzi do nauczania zdalnego. Wyniki tej oceny wykorzystywane są do doskonalenia kształcenia zdalnego.

Na kierunku geografia wykorzystywane są wyniki okresowej oceny osób prowadzących zajęcia przez studentów poprzez ankiety w systemie USOS. W ocenie dydaktycznej brane są pod uwagę działania na rzecz podnoszenia kompetencji metodycznych, formy pracy ze studentami i popularyzacja nauki. Obok ocen semestralnych, w procesie ciągłym, oceniana jest działalność dydaktyczna osób prowadzących zajęcia na podstawie hospitacji zajęć przez innych nauczycieli akademickich. Oprócz aktywności dydaktycznej oceniana jest także działalność naukowa i organizacyjna kadry prowadzącej kształcenie na kierunku geografia. Władze dziekańskie analizują wyniki ocen dokonywanych przez studentów oraz hospitacji, a wnioski z nich są na bieżąco wdrażane w życie. W przypadku niskich ocen uzyskiwanych przez pracowników w ankietach oceny zajęć (średnia ocena poniżej 3,5) przeprowadzane są z nimi spotkania wyjaśniające.

W Uczelni prowadzona jest cykliczna ocena osiągnięć naukowych, dydaktycznych i organizacyjnych każdego nauczyciela akademickiego prowadzącego kształcenie na kierunku geografia. Wyniki tej oceny wykorzystywane są do doskonalenia kadry, a także do planowania ich indywidualnych ścieżek rozwojowych.

Polityka kadrowa prowadzona na Wydziale odpowiada potrzebom na kierunku geografia. Zapewnia ona odpowiednią realizację zajęć poprzez właściwą liczebność kadry o wysokich kwalifikacjach, posiadającą udokumentowany dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe. Polityka kadrowa umożliwia podnoszenie przez nauczycieli akademickich swoich kwalifikacji do pracy dydaktycznej, m.in. poprzez uczestnictwo w wielu kursach. Dokonywana ocena kadry akademickiej sprzyja rozpoznawaniu własnych potrzeb, a przez to stymuluje wszechstronne doskonalenie. W efekcie pozwala to na stabilizację zatrudnienia i trwały rozwój nauczycieli akademickich. Pozwala to na zatrudnianie właściwych kandydatów na odpowiednie stanowiska i zapewnienie ciągłości procesu kształcenia. Rozwój i doskonalenie kadry są prawidłowe. W Wydziale istnieje system wspierania i motywowania kadry oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych. W efekcie polityka kadrowa Wydziału sprzyja stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich oraz stymuluje i motywuje ich do dalszego doskonalenia.

Na ocenianym kierunku została opracowana procedura rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kadra akademicka prowadząca zajęcia na kierunku geografia posiada aktualny, udokumentowany i nie budzący zastrzeżeń dorobek w dyscyplinach naukowych przypisanych do tego kierunku. Kadra

akademicka cechuje się wysokimi kompetencjami dydaktycznymi uwzględniającymi wykorzystanie metod i technik kształcenia na odległość. Liczebność i stabilność kadry jest właściwa i zapewnia prawidłową realizację zajęć. Obsada zajęć jest właściwa i uwzględnia odpowiedni dorobek naukowy osób prowadzących zajęcia.

Należy także stwierdzić, iż kwalifikacje, kompetencje i doświadczenie osób prowadzących kształcenie przygotowujące do zawodu nauczyciela są zgodne ze standardami w tym zakresie.

Polityka kadrowa prowadzona w Uczelni, w tym w Wydziale, jest transparentna i nie budzi zastrzeżeń. Prowadzona jest w sposób racjonalny i jest elementem strategii uczelni. Zasady polityki zatrudnienia obejmują przeprowadzanie otwartych konkursów na stanowiska naukowo-dydaktyczne, zgodnych z odpowiednimi wymaganiami dotyczącymi zarówno dorobku naukowego, jak i kompetencji dydaktycznych. Naczelną zasadą jest zatrudnianie osób zdolnych i kreatywnych, zapewniających szybki rozwój naukowy, wysoką jakość kształcenia oraz posiadających praktyczne doświadczenie zawodowe zdobyte w organizacjach o profilu zbieżnym z oferty dydaktycznej Wydziału. Zapewnia prawidłową realizację zajęć oraz sprzyja stabilizacji zatrudnienia. Kadra na kierunku geografia jest stymulowana i motywowana do wszechstronnego doskonalenia. Liczne szkolenia zapewniają potrzeby nauczycieli akademickich w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych, w tym związanych z kształceniem zdalnym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Kształcenie na kierunku geografia prowadzone jest w salach, pracowniach komputerowych oraz specjalistycznych laboratoriach naukowych znajdujących się w nowoczesnym budynku znajdującym się na terenie Kampusu Zachodniego UMCS w Lublinie. Wszystkie sale dydaktyczne i pracownie posiadają ekrany i projektory multimedialne, a większość z nich dysponuje stanowiskami dla nauczyciela akademickiego, wyposażonymi w komputery z dostępem do Internetu oraz zintegrowane z projektorami i systemem nagłośnienia. W tych salach, w których nie ma komputera, istnieje możliwość połączenia projektorów z komputerami przenośnymi. Tak więc pomieszczenia dydaktyczne oraz ich wyposażenie dostosowane jest do potrzeb kształcenia na kierunku geografia, w tym także stwarza warunki do działalności naukowej studentów. Umożliwia prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Istniejące laboratoria naukowe są wyposażone w szereg nowoczesnych urządzeń o wysokim standardzie, pozwalających na wykonywanie przez studentów analiz związanych z procesem kształcenia i badaniami na potrzeby prac dyplomowych. W celu realizacji potrzeb dydaktycznych na kierunku geografia laboratoria badawcze wyposażono w: chromatograf jonowy, spektrometry (w tym masowy i rentgenowski), analizator, dyfraktrometr laserowy czy elektronowy mikroskop skaningowy. Takie wyposażenie pozwala na prawidłową

realizację zajęć na kierunku geografia, m.in. z zakresu hydrologii, geologii, gleboznawstwa, czy geomorfologii, a także dobre przygotowanie oraz prowadzenie badań naukowych przez studentów. Umożliwia osiąganie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Wszelka infrastruktura, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne, aparatura badawcza są sprawne i nowoczesne oraz nieodbiegające od aktualnie używanych w działalności naukowej.

Obecna sytuacja związana z COVID-19 wymusiła szerokie wykorzystanie zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w celu zdalnego prowadzenia zajęć dydaktycznych. Pracownicy i studenci mają dostęp do platform e-learningowych. Należy do nich platforma Wirtualny Kampus UMCS (typu Moodle). Od marca 2020 r. pracą zdalną, do organizacji zajęć w trybie synchronicznym wykorzystywane jest m.in. narzędzie BigBlueButton, zintegrowane z Wirtualnym Kampusiem. Na szeroką skalę w procesie dydaktycznym wykorzystywana jest aplikacja MS Teams.

Wydział dysponuje 19 klasycznymi salami dydaktycznymi, 4 pracowniami komputerowymi i 5 laboratoriami (trzema przynależącymi do Katedr i dwoma o charakterze wydziałowym). W sumie w salach znajduje się ok. 660 miejsc dla słuchaczy, a w pracowniach 63 stanowiska komputerowe. Największa sala, Aula im. Eugeniusza Romera, przeznaczona do prowadzenia wykładów, posiada 175 miejsc oraz zintegrowany system multimedialny, składający się z projektora, ekranu ruchomego, komputera stacjonarnego z dostępem do Internetu, systemu nagłośnienia, systemu sterującego. Druga co do wielkości sala wykładowa ma 48 miejsc. Większość sal dydaktycznych ma ponad 20 miejsc, co biorąc pod uwagę liczbę studentów geografii, wystarcza z nadkładem do prowadzenia zajęć na kierunku geografia na danym roku. Spośród 4 pracowni komputerowych trzy mają 16 stanowisk, a jedna 15 stanowisk. Wyposażone są w komputery (w większości stacjonarne, tylko w pracowni na 15 miejsc 10 stanowisk ma komputery stacjonarne, a 5 przenośne) umożliwiającymi sprawne wykonywanie ćwiczeń w ramach zajęć. Część pracowni wyposażona jest w urządzenia o mocy obliczeniowej zapewniającej bezproblemowe wykonywanie analiz przestrzennych oraz wizualizacji. Wydział posiada różne oprogramowanie, w tym specjalistyczne, które użytkuje na podstawie zakupionych licencji lub open source. Przykładem takiego oprogramowania są: programy GIS, programy graficzne i programy matematyczno-statystyczne. Zakupiona została licencja na oprogramowanie służące studentom do nauki fotogrametrii i tworzenia modeli 3D ze zdjęć lotniczych, z drona i z fotografii naziemnej. Program ten wykorzystywany jest także do tworzenia numerycznych modeli terenu, ortofotomap i modeli rzeczywistych różnych obiektów. Liczba stanowisk w pracowniach komputerowych i laboratoriach badawczych odpowiada liczebności grup, zapewniając również możliwość indywidualnej pracy studentów. Sale dydaktyczne umożliwiają prawidłową realizację zajęć na wizytowanym kierunku oraz są adekwatne do rzeczywistych potrzeb dydaktycznych.

Biblioteka Wydziału znajduje się w tym samym, nowoczesnym budynku. Urządzona jest zgodnie ze standardami, uwzględniającymi specyfikę Wydziału. Dysponuje czytelnią z 40 stanowiskami, 4 stanowiskami komputerowymi z dostępem do Internetu. Jest też przystosowana dla studentów z dysfunkcją wzroku. Posiada bogaty księgozbiór liczący 114 550 woluminów (w tym 41 593 książki i 72 957 czasopism) oraz zbiory specjalne, liczące 22 tys. archiwalnych i współczesnych map oraz atlasów. Zgromadzony księgozbiór umożliwia realizację celów badawczych i dydaktycznych. Zbiory biblioteki udostępnione są w formie tradycyjnej, a także online. Pomimo stanu pandemii, Biblioteka jest czynna i dostępna dla studentów od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-14.00. Uzupełnieniem oferty Biblioteki Wydziału są zasoby Biblioteki Głównej UMCS oraz literatura specjalistyczna, zgromadzona w zbiorach poszczególnych Katedr. Większość zbiorów uporządkowana jest według klasyfikacji rzeczowej i jest w wolnym dostępie. Godziny otwarcia biblioteki umożliwiają korzystanie z zasobów

bibliotecznych w formie tradycyjnej. Biblioteka Uczelni oferuje studentom bezpłatny dostęp do licencjonowanych serwisów elektronicznych, czasopism, książek renomowanych wydawców oraz baz czasopism, co jest standardem na wydziałach geograficznych. Studenci posiadają również dostęp do dużej części polskiej i zagranicznej literatury w wersji elektronicznej, poprzez komputery zainstalowane w Bibliotece Wydziału lub komputery domowe (po aktywacji konta czytelnika w Bibliotece Głównej UMCS). Wszystko to stwarza to bardzo dobre warunki do korzystania przez studentów z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej.

Udostępnianie i korzystanie z infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej jest zgodne z przepisami BHP. W przypadku pracowni i laboratoriów badawczych Wydziału opracowano dedykowany im regulamin BHP.

Na terenie Wydziału wszyscy studenci, doktoranci oraz pracownicy mają możliwość korzystania, po zalogowaniu, z dostępu do Internetu, poprzez sieć bezprzewodową, w ramach projektu EDUROAM. Wydział zapewnia studentom także możliwość korzystania, nawet w czasach pandemii przy zachowaniu odpowiednich obostrzeń, z laboratoriów naukowych i pracowni komputerowych, posiadających specjalistyczne oprogramowanie poza godzinami zajęć, w celu realizacji badań naukowych w ramach przygotowywanych prac dyplomowych.

Nowoczesny budynek, w którym mieści się Wydział oraz prowadzony jest proces dydaktyczny na kierunku geografia, przystosowany jest do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Wejście do budynku zaopatrzone jest w szeroką platformę, optymalną dla wózków inwalidzkich. Również wewnątrz budynku korytarze są szerokie, a wejścia do pomieszczeń umożliwiają wjazd wózkom inwalidzkim. Dla studentów z niepełnosprawnościami dostępna jest winda z komunikatami głosowymi i opisem w alfabecie Braille'a. Niektóre z toalet dostosowane są do osób z niepełnosprawnościami i wyposażone są w urządzenia wspomagające użytkowanie. Całość infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej zapewnia takim studentom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej oraz korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnej.

Stosowane oprogramowanie, umożliwia pełną synchroniczną, a także asynchroniczną interakcję pomiędzy studentami, w tym studentami o specjalnych potrzebach dydaktycznych, a osobami prowadzącymi zajęcia. Należy zaznaczyć, że zajęcia w Wydziale prowadzone są wyłącznie w sposób synchroniczny wg ustalonego planu. Stosowane programy umożliwiają sprawne prowadzenie zajęć na odległość, wymianę materiałów czy weryfikację efektów uczenia się.

Wydział zapewnia dostęp do wirtualnych laboratoriów. Prowadzone były próby poprzez zdalny pulpit, jednak z uwagi na możliwość włamania do komputera i szyfrowania dysku przy wykorzystaniu tego typu oprogramowania, zrezygnowano z niego. Zamiast niego stosowane jest alternatywne rozwiązanie polegające na wykorzystaniu oprogramowania Open Source z możliwością wykorzystania go na domowych komputerach, które wydaje się być lepszym i bardziej elastycznym podejściem.

W Wydziale działa Repozytorium Cyfrowe. Gromadzi ono, opracowuje i udostępnia mapy arkuszy: topograficzne, geologiczne, hydrogeologiczne, glebowe, geomorfologiczne i sozologiczne. Repozytorium ponadto przechowuje i udostępnia zdalnie Numeryczny Model Terenu, dane pochodzące z Bazy Danych Obiektów Topograficznych (BDOT10k) oraz inne dane cyfrowe w wersji rastrowej i wektorowej. Jest to niezbędna placówka dla prowadzenia prawidłowego kształcenia na kierunku geografia.

Do prawidłowego kształcenia, w tym na odległość, niezbędne są odpowiednie zasoby biblioteczne, informacyjne i edukacyjne. Na ocenianym kierunku są odpowiednie pod względem aktualności i zakresu tematycznego z potrzebami procesu kształcenia oraz umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Zbiory Biblioteki Wydziałowej są na bieżąco aktualizowane i uzupełniane o nowości wydawnicze, w tym na podstawie zapotrzebowania składanego przez prowadzących zajęcia. Dają one możliwość przygotowania do prowadzenia badań naukowych oraz udziału w nich. Obejmują literaturę zalecaną przez nauczycieli akademickich w sylabusach zarówno w języku polskim, jak i angielskim w odpowiedniej liczbie egzemplarzy. Wszystko to zapewnia prawidłową realizację zajęć dydaktycznych. Zbiory te są dostępne w sposób tradycyjny oraz z wykorzystaniem narzędzi informatycznych. Biblioteka Wydziałowa jest w pełni dostosowana do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Poprzez specjalne stanowiska z odpowiednim wyposażeniem zapewnia też takim studentom (w tym osobom niedowidzącym) możliwość pełnego korzystania z jej zasobów.

Na kierunku geografia zapewnione są materiały dydaktyczne opracowane w formie elektronicznej. Stosowane oprogramowanie umożliwia udostępnianie ich studentom, w tym studentom z niepełnosprawnościami, w sposób zdalny. W przypadku modułu nauczycielskiego do kształcenia studentów wykorzystywana jest specjalistyczna pracownia dydaktyczna. Jest ona wyposażona w pomoce i środki dydaktyczne stosowane w edukacji szkolnej, w tym m.in.: zestawy skał, podręczniki szkolne do geografii (w tym archiwalne), atlasy geograficzne oraz opracowania z dziedziny dydaktyki szczegółowej. Dostępne jest także pomieszczenie z interaktywnym urządzeniem typu SANDBOX, służącym m.in. do wizualnego wyjaśnienia pojęcia barwy i mapy hipsometrycznej. Na uwagę zasługuje fakt, iż w procesie kształcenia przyszłych nauczycieli wykorzystuje się trzy blogi edukacyjne. Całość infrastruktury dydaktycznej i naukowej w Wydziale spełnia reguły i wymagania zawarte w standardzie kształcenia nauczycieli.

W Wydziale prowadzone są okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz zasobów edukacyjnych wykorzystywanych w procesie kształcenia na kierunku geografia. Przed rozpoczęciem każdego semestru dokonywany jest audyt wyposażenia dydaktycznego. Ma on na celu ocenę jakościową infrastruktury dydaktycznej, w sprzętu komputerowego i urządzeń towarzyszących, aparatury badawczej, oprogramowania komputerowego oraz zasobów bibliotecznych, informacyjnych i edukacyjnych. W ocenie jakości, aktualności oraz dostosowania infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej do potrzeb procesu nauczania i uczenia się oprócz Władz Dziekańskich i zespołu programowego ds. kierunku geografia biorą udział studenci. W ocenie tej uwzględnia się potrzeby studentów z niepełnosprawnościami. Ponadto osoby prowadzące zajęcia na bieżąco zgłaszają zapotrzebowanie na doposażenie sal dydaktycznych, wymianę zużytych części lub naprawę sprzętu. Na wypadek awarii sprzętu w salach dydaktycznych przygotowany jest sprzęt zastępczy (komputery, rzutnik multimedialny).

Oprogramowanie wykorzystywane w procesie kształcenia, w tym z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, podlega permanentnej aktualizacji. Infrastruktura informatyczna jest też unowocześniana, czego przykładem jest zakup w 2020 roku wydajnej jednostki komputerowej o podwyższonych parametrach użytkowych na potrzeby studentów i doktorantów. Dzięki niej studenci kierunku geografia uzyskali zdalny dostęp do pełnego zbioru programów, będących w dyspozycji Wydziału. Ponadto pozwala ona na realizację badań wymagających dużej mocy obliczeniowej w sposób zdalny. W Wydziale istnieje regulamin korzystania z tego komputera oraz elektroniczny system zapisów na jego użytkowanie.

Na kierunku geografia w okresowych przeglądach zapewniony jest udział nauczycieli akademickich, innych osób prowadzących zajęcia (w tym m.in. specjaliści ds. informatycznych) oraz przedstawicieli studentów. Należy stwierdzić, iż wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do ciągłego doskonalenia wydziałowej infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej oraz ich wyposażenia. Dzięki temu zapewniona jest prawidłowa realizacja procesu dydaktycznego.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, badawcza dydaktyczna oraz biblioteczna, wykorzystywana w realizacji procesu dydaktycznego na kierunku geografia umożliwia prawidłową realizację zajęć. Pozwala też na przygotowanie do prowadzenia lub udział studentów w działalności naukowej. Sale dydaktyczne, pracownie specjalistyczne, laboratoria naukowe i ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu dydaktycznego, są adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy badawczej oraz umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Infrastruktura informatyczna i wykorzystywane oprogramowanie specjalistyczne są sprawne, nowoczesne i nie odbiegają od aktualnych standardów panujących w działalności naukowej. Umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. Liczba, rozmiary i układ pomieszczeń oraz ich wyposażenie są dostosowane do liczby studentów i grup oraz umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności badawczych przez studentów. Lokalizacja biblioteki w nowoczesnym budynku Wydziału, sposób jej urządzenia i udostępnienia zapewniają studentom warunki do komfortowego korzystania z jej zasobów zarówno w formie tradycyjnej, jak i cyfrowej. Udostępnianie i korzystanie z infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej jest zgodne z przepisami BHP. Studenci mają dostęp do sieci bezprzewodowej, a w celu wykonywania prac badawczych związanych m.in. z realizacją prac dyplomowych, mają dostęp do pracowni komputerowych, laboratoriów badawczych i ich wyposażenia poza godzinami zajęć. Całość budynku, w którym realizowane jest kształcenie na kierunku geografia, w tym pomieszczenia dydaktyczne i badawcze, biblioteka, korytarze, windy oraz zaplecze sanitarne są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, przede wszystkim w zakresie zniesienia barier dla osób z ograniczoną mobilnością.

Kształcenie na odległość wykorzystuje infrastrukturę informatyczną i oprogramowanie umożliwiające różnego typu interakcje między studentami a osobami prowadzącymi zajęcia. Należy zaznaczyć, że wszystkie zajęcia na kierunku geografia prowadzone są wyłącznie w czasie rzeczywistym. Wydział zapewnia dostęp do wirtualnych laboratoriów i specjalistycznego oprogramowania wspomagającego kształcenie, w tym nauczanie na odległość.

Zasoby biblioteczne, informacyjne i edukacyjne są aktualne i dostosowane tematycznie do potrzeb dydaktycznych oraz do przygotowanie bądź prowadzenie działalności naukowej. Umożliwiają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Biblioteka dysponuje tytułami zalecanymi w sylabusach w liczbie egzemplarzy odpowiadającej potrzebom dydaktycznym oraz liczbie studentów. Udostępniane są one w sposób tradycyjny, jak i zdalnie. Dostępne są wszystkie zasadnicze bazy światowych zasobów informacji naukowej. Zasoby te są dostosowane do potrzeb osób

z niepełnosprawnościami, w tym z dysfunkcją wzrokową. W przypadku zajęć zdalnych prowadzący zajęcia zapewniają studentom materiały dydaktyczne opracowane w formie elektronicznej.

Na kierunku geografia przeprowadzane są okresowe przeglądy wyposażenia sal dydaktycznych i laboratoriów. W ich ramach ocenia się sprawność, dostępność, nowoczesność i aktualność zasobów dydaktycznych, naukowych, bibliotecznych oraz wyposażenia technicznego pomieszczeń, w tym dla potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Sale dydaktyczne na Wydziale są systematycznie sprawdzane pod kątem sprawnego funkcjonowania urządzeń multimedialnych, komputerów wraz z oprogramowaniem. Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość są unowocześniane i aktualizowane. Stwierdzone drobne usterki wyposażenia sal, pracowni i laboratoriów, w tym zgłaszane przez studentów, są na bieżąco usuwane. W okresowych audytach infrastruktury uczestniczą osoby prowadzące zajęcia oraz studenci. Wyniki tych przeglądów brane są pod uwagę przy planowaniu i realizacji przedsięwzięć udoskonalających infrastrukturę dydaktyczną, badawczą i biblioteczną.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Uczelnia współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym, z przedsiębiorstwami komercyjnymi, urzędami miast i gmin oraz instytucjami publicznymi. Współpraca ta odbywa się na podstawie zawartych umów oraz porozumień, które rejestrowane są w Centrum Transferu Wiedzy i Technologii, Centrum Badań Naukowych lub Centrum Współpracy Międzynarodowej. Dedykowaną jednostką do współpracy z biznesem jest CTWiT, której głównym zadaniem jest:

- wspomaganie przedsiębiorców w nawiązywaniu współpracy z naukowcami Uczelni,
- opracowywanie indywidualnej oferty współpracy przedsiębiorców z Uniwersytetem,
- koordynowanie realizacji badań zleconych, projektów badawczo – rozwojowych,
- dbanie o ochronę własności intelektualnej,
- prowadzenie procesów komercjalizacji wyników badań naukowych, patentów i praw autorskich,
- promowanie innowacyjnych rozwiązań.

Wydział prowadzi długoletnią współpracę z gronem stałych interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców. Do grona stałych interesariuszy zewnętrznych należą m. in. Poleski Park Narodowy, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie, Roztoczański Park Narodowy, GIS Expert Sp. z o.o., Gmina Tuczná, Szkoła Podstawowa nr 29 w Lublinie, XXIII LO w Lublinie (łącznie prawie trzydzieści podpisanych umów). Współpraca ta dotyczy przede wszystkim:

1. Współpraca z zespołem programowym ds. kierunku geografia oraz Władzami Wydziału, władzami instytutów w zakresie kształcenia i współpracy naukowej;

2. konsultowania koncepcji kształcenia, programu studiów, w tym zakładanych efektów uczenia się w kontekście poszukiwań przyszłych pracowników;
3. wspierania studentów geografii w poszukiwaniu miejsc staży i praktyk zawodowych;
4. współpracy w zakresie formułowania i realizacji tematów prac dyplomowych;
5. uczestnictwa w wydarzeniach edukacyjno-naukowych organizowanych przez Wydział, wsparcie organizacyjne i merytoryczne;
6. podejmowania innych form współpracy zmierzających do realizacji wspólnych zadań i celów.

Uczelnia posiada zawarte umowy o współpracy z instytucjami i firmami w zakresie organizacji praktyk, wizyt studyjnych oraz prowadzenia zajęć przez pracowników firm z otoczenia społeczno-gospodarczego. Uczelnia kładzie duży nacisk na nauczanie praktyczne, współpracując z pracodawcami reprezentującymi wiele branż w zakresie zgodnym z koncepcją i celami kształcenia.

W roku akademickim 2019/2020 Uczelnia nawiązała wstępną współpracę ze stowarzyszeniem gmin Aktywne pogranicze, skupiającym 13 jednostek administracyjnych pogranicza polsko-ukraińsko-białoruskiego. Gminy przedstawiły listę zadań oraz problemów do rozwiązania z udziałem studentów i pracowników, w ramach prowadzonej działalności kół naukowych lub prac dyplomowych. Wyboru realizacji danego problemu dokonuje promotor wraz ze studentem.

Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego uczestniczą w spotkaniach Zespołu Programowego, którego zadaniem jest między innymi aktualizacja programów studiów. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym prowadzona jest również w sposób nieformalny, dzięki bezpośrednim kontaktom pracowników Uczelni z przedstawicielami pracodawców. Czasem i miejscem sprzyjającym nieformalnym spotkaniom są organizowane przez Uczelnię różnego rodzaju wydarzenia, jak np.: „Dzień Ziemi”, „Dzień Mokradeł”, „Dzień Wody” czy „Dzień Geomorfologa”. W tym zakresie rekomenduje się sformalizowanie działań prowadzonych przez Wydział z otoczeniem gospodarczym poprzez powołanie Rady Biznesu lub Rady Pracodawców w celu usystematyzowania tej współpracy oraz stworzenia możliwości jej rozwoju.

Pracodawcy współpracują z Uczelnią w zakresie organizacji praktyk zawodowych, zatrudniania absolwentów, prowadzenia zajęć, seminariów, warsztatów oraz projektów. W obecnej sytuacji epidemicznej aktywność firm współpracujących przekształciła się częściowo w formy zdalne, które dla pracodawców okazały się wygodniejsze jak i mniej czasochłonne. Zebrania w formie zdalnej są bardzo dobrze oceniane pod kątem organizacyjnym i w tej formie będą kontynuowane. Efekty prowadzonych dyskusji interesariuszy zewnętrznych przekazywane są do w/w Zespołu Programowego, który następnie dokonuje modyfikacji programów studiów. Interesariusze zewnętrzni biorą również udział w dyskusjach na temat nowo tworzonych programów dla kierunków geograficznych, aby oferta studiów uwzględniała aktualne zapotrzebowanie rynku pracy. W ramach współpracy z otoczeniem gospodarczym zrealizowane zostały projekty finansowane przez NCBiR dotyczące rozwoju kompetencji zawodowych:

- 2015-2018: Geo4work – Rozwój kompetencji zawodowych studentów Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS i wzmocnienie ich konkurencyjności na nowoczesnym rynku pracy. Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój.
- 2018-2020: Zintegrowany UMCS. Zadanie 4: Program rozwoju kompetencji dla studentów Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej. Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój.

W ramach powyższych projektów studenci mieli możliwość uczestniczenia w certyfikowanych kursach oraz tygodniowych wizytach studyjnych w przedsiębiorstwach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia kładzie duży nacisk na współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, co daje obopólne korzyści, kształcąc na wysokim poziomie, dobrze przygotowanych do wejścia na rynek pracy, studentów. Pracodawcy potwierdzili ścisłą współpracę z Uczelnią, mocno akcentując elastyczność i otwartość Uczelni.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym daje studentom możliwość przygotowania do wejścia na rynek pracy oraz właściwego ich przygotowania do rozpoczęcia pracy zawodowej.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym odbywa się w ramach formalnych jak i nieformalnych spotkań, których celem jest doskonalenie efektów uczenia się, wskazywanie kierunków potrzeb rynku pracy oraz konsultowanie losów absolwentów pod kątem właściwego doboru programu studiów. Dobór firm i instytucji do współpracy przygotowany został pod kątem potrzeb wizytowanego kierunku a współpraca z przedstawicielami wpisuje się wprost w realizację programu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Umiędzynarodowienie jest jednym z najważniejszych priorytetów rozwoju Strategii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie na lata 2019-2025. Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Oferta dydaktyczna Wydziału kierowana jest nie tylko do studentów polskich, ale także z zagranicy, szczególnie z pobliskiej Ukrainy, a także Białorusi. Taka sytuacja ma duży wpływ na koncepcję umiędzynarodowienia kierunku geografia. Słabsza znajomość języka angielskiego u kandydatów na studia geograficzne z Ukrainy niż kandydatów z Polski, a także łatwiejsze przyswajanie przez nich języka polskiego powoduje, iż oferta dydaktyczna kierowana do nich jest w języku polskim. Umiędzynarodowienie na kierunku geografia obejmują zarówno kadrę dydaktyczną, jak i studentów. Wydział dysponuje 31 umowami bilateralnymi z uczelniami partnerskimi w ramach programu Erasmus+ z 13 państw. Umożliwiają one wyjazdy zarówno pracowników naukowych, jak i studentów na uczelnie w krajach UE. W ciągu ostatnich pięciu lat skorzystało z tego zaledwie 5 studentów geografii. Ponadto w ostatnich latach 1 studentka geografii brała udział w wyprawie badawczej do Stacji Polarnej UMCS w Calypsoben (Belsund, Spitsbergen). W związku z tym, iż nie są zauważalne efekty w postaci zwiększenia liczby studentów wyjeżdżających,

to rekomenduje zintensyfikowanie działań (w tym promocji) na rzecz poprawy oraz wzrostu wymiany studentów.

Z kolei w latach 2015-2020 wyjechało na wymianę 12 pracowników Wydział, w tym między innymi na Tajwan, do Irlandii, Gruzji, Hiszpanii, Portugalii czy Niemiec. W ramach Erasmus+ przyjechało na wydział 9 pracowników pochodzących ze Słowacji, Hiszpanii, Niemiec, Węgier, Portugalii czy Francji. Choć UMCS stwarza warunki do wymiany międzynarodowej, to nie przekłada się na znaczący wzrost mobilności międzynarodowej nauczycieli akademickich. Rekomenduje się intensyfikację działań na rzecz poprawy mobilności kadry, szczególnie w pozyskiwaniu środków z programu Erasmus+. Wydział zatrudnia także pracowników z zagranicy, którzy prowadzą zajęcia w języku angielskim na kierunku geografia. Wydział zatrudnia też pracowników z zagranicy na umowach krótkotermiowych na stanowisku visiting professors. Studenci kierunku geografia mają również możliwość uczestniczenia w wykładach prowadzonych przez zaproszonych wykładowców z zagranicy. W latach 2015-2020 byli to goście pochodzący między innymi z Belgii, Ugandy, Kirgistanu, Syrii, Niemiec czy Hiszpanii. Wśród słuchaczy tych wykładów znajduje się liczne grono studentów kierunku geografia, choć Wydział nie prowadzi statystyk w tym zakresie.

Wydział stwarza też możliwości wirtualnej mobilności kadry i studentów. Narzędzia do kontaktu zdalnego wykorzystywane są głównie jako forma kontaktu zastępczego, umożliwiając kontynuację projektów badawczych oraz uczestnictwo w zajęciach dydaktycznych.

Studenci kierunku geografia mają też możliwość wyboru 10 przedmiotów fakultatywnych realizowanych w języku angielskim (m.in. *Geology and geomorphology, Meteorology and hydrology in practice, Pedology, Biogeography and environmental protection*). Studenci przyjeżdżający za zagranicą na kierunek geografia w ramach Erasmus+ mają także możliwość wzięcia udziału w regionalnych ćwiczeniach terenowych (m.in. na Pomorzu, w Tatrach, czy na Rostoczu).

W Wydziale przeprowadzone są okresowe analizy mające na celu zdiagnozowanie tych uwarunkowań, których modyfikacja na szanse zwiększyć międzynarodową aktywność pracowników. Badania takie mają postać anonimowej ankiety, w której wszyscy pracownicy Wydziału mieli możliwość wskazania tych okoliczności, które zmniejszają ich możliwości w zakresie podejmowania działań na forum międzynarodowym, a także zasugerowania nowych rozwiązań. Niestety, badaniami tymi nie są objęci studenci. Rekomenduje się więc objęciem studentów w/w badaniami. Monitorowaniem umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku geografia zajmuje się Wydziałowy Zespół Programowy ds. kierunku geografia. Mimo szerokich możliwości nie są zauważalne efekty intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia wśród studentów. Z roku na rok maleje bowiem liczba studentów wyjeżdżających na uczelnie zagraniczne. W związku z tym rekomenduje wypracowanie procedury i wprowadzenie okresowych ocen stopnia aktywności umiędzynarodowienia studentów oraz wykorzystanie wyników do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na kierunku geografia rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Umożliwiają one aktywność międzynarodową zarówno pracowników naukowych, jak i studentów. Stwarzane są warunki do mobilności wirtualnej kadry akademickiej

i studentów. Stopień umiędzynarodowienia kształcenia na kierunku geografia podlega okresowej ocenie jedynie w przypadku nauczycieli akademickich. Ocena ta obejmuje skalę, zakres i zasięg aktywności kadry akademickiej w tym zakresie. Należy też stwierdzić, że wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w procesie intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie studentów studiów stacjonarnych kierunku geografia ma charakter kompleksowy i dotyczy wsparcia w procesie uczenia się oraz w rozwoju naukowym, społecznym i zawodowym. Wsparcie to jest widoczne zarówno w obowiązujących procedurach, funkcjonalności poszczególnych jednostek na Uczelni czy podejściu pracowników względem studentów. Zróżnicowane formy wsparcia zarówno formalne jak i nieformalne dopasowane są do potrzeb studentów.

Na I roku studiów organizowane są spotkania dla studentów, mające na celu przekazanie informacji na temat procesu kształcenia, zasad obowiązujących na Wydziale oraz możliwych form aktywności i wsparcia. Szkolenia te są organizowane w formie spotkań w trakcie nauki stacjonarnej oraz szkoleń online w trakcie nauki zdalnej. Samorząd studencki przeprowadza szkolenie z praw i obowiązków studenta, na którym członkowie samorządu zapoznają studentów z podstawowymi zasadami obowiązującymi na Uczelni oraz danym kierunku, zaznaczając obowiązki wynikające z wewnętrznych aktów prawnych, które studenci zobligowani są wykonywać. Dzięki tym spotkaniom studenci od początku semestru otrzymują informacje na temat form i warunków studiowania, co przyczynia się do bardziej efektywnego wejścia w nowy etap kształcenia. We wsparciu studentów istotną rolę pełni opiekun roku. Studenci odbywają z nim cykliczne spotkania, na których otrzymują informacje dotyczące studiów, form wsparcia oraz kontakt w razie problemów. Komunikacja student-opiekun przebiega obustronnie, jest regularna i efektywna. Studenci otrzymują duże wsparcie od opiekuna. Spotkania z opiekunem są także okazją do dyskusji i zdobycia informacji nt. studiów, treści programowych czy organizacji zajęć, które stanowią element ewaluacji kształcenia na kierunku.

Uczelnia zapewnia merytoryczne, materialne i organizacyjne wsparcie w działalności naukowej. Nauczyciele akademicy sprawują opiekę nad tworzonymi przez studentów pracami dyplomowymi przez pomoc z wyborem tematu oraz kontaktu z otoczeniem gospodarczym w celu rozwoju praktycznych aspektów prac. Zarówno Władze Wydziału, jak i nauczyciele akademicy, zachęcają studentów do dodatkowej działalności, dzięki której mogą rozwijać swoje umiejętności, naukowe, przedsiębiorcze, organizacyjne czy kompetencje miękkie. Studenci mają dostęp do publikacji naukowych, laboratoriów sal oraz specjalistycznych sprzętów, które pozwalają im organizować konferencje, wydarzenia oraz brać udział w badaniach naukowych. Uczelnia dofinansowuje udział studentów w konferencjach oraz umożliwia wsparcie finansowe w badaniach. Kadra wspiera

studentów w procesie nauczania i uczenia się, zachęca do aktywności naukowej, udziału w wydarzeniach, organizacji ich oraz rozwoju osobistego. Pełnią także rolę motywacyjną, udzielając rad i wskazówek zarówno podczas zajęć, spotkań, podczas prowadzenia badań naukowych czy pisania prac dyplomowych. Prowadzący zajęcia są w stałym kontakcie ze studentami, zarówno w formie stacjonarnej jak i online, prowadząc konsultacje, umawiając się na indywidualne spotkania ze studentami w dogodnych dla nich terminach oraz odpowiadając na maile. Prowadzący zachęcają studentów do wspólnego udziału w badaniach, pomagają przy tworzeniu publikacji, pisaniu artykułów naukowych, co przyczynia się do tworzenia dorobku naukowego studentów. Studenci zostali zaznajomieni z programami używanymi w trakcie nauczania zdalnego. Mają realny wpływ na nauczanie zdalne, na podstawie wniosków z ankiet, w których mogli wyrazić opinię dot. nauczania zdalnego, zostały wdrożone ulepszenia. W przypadkach studentów wykluczonych cyfrowo, została uruchomiona pula finansowa, z której w ramach zapomóg mogą korzystać studenci w potrzebie. Nauczanie zdalne nie wpłynęło negatywnie na działalność naukową, która mimo ograniczonych form, jest ciągle realizowana przez studentów.

Uczelnia motywuje studentów do osiągania lepszych wyników wykorzystując zarówno finansowe, jak i pozafinansowe środki motywacji. Możliwość rozwoju naukowego, tworzenie projektów, współpraca z pracownikami naukowymi, zdobywanie grantów Rektora, uczestnictwo oraz organizowanie konferencji to środki motywacji przygotowane dla studentów. Motywację finansową dla studentów wybitnych stanowią stypendia rektora dla najlepszych studentów. Przyznaniem świadczeń zajmuje się komisja stypendialna, w której większość stanowią studenci. Poza stypendium rektora, studenci mogą wnioskować o dodatkowe fundusze w ramach stypendium dla osób z niepełnosprawnościami, socjalne, zagraniczne i zapomogi. Studenci mają także możliwość wnioskowania o fundusze zewnętrzne, tj. stypendium ministra. Proces składania stypendium przebiega płynnie, a studenci są zaznajomieni z możliwościami uzyskania wsparcia finansowego.

Wsparcie studentów uwzględnia różnorodne formy aktywności studentów. Uczelnia wspiera inicjatywy studenckie, oferując wsparcie merytoryczne oraz organizacyjne przy realizacji dodatkowych zadań, udostępniając infrastrukturę oraz udzielając wsparcia finansowego. Uczelnia organizuje oraz wspiera studentów w tworzeniu projektów i wydarzeń, które umożliwiają rozwój umiejętności miękkich, interpersonalnych czy w zakresie przedsiębiorczości. Inicjatywy te przyczyniają się do zwiększenia konkurencyjności absolwentów studiów geograficznych na rynku pracy. Studenci mają możliwość działalności sportowej w sekcjach uczelnianych, brać udział w wewnątrzuczelnianych oraz regionalnych i ogólnopolskich zawodach sportowych. Uczelnia stwarza także możliwość rozwijania zainteresowań artystycznych wśród studentów, poprzez udział w mediach studenckich, chórze, zespołach tanecznych. W Uczelni funkcjonują także organizacje studenckie wspierane przez władze, w których studenci mogą się zrzeszać i działać, rozwijając różne zainteresowania oraz organizować wydarzenia.

Uczelnia dostosowuje wsparcie do studentów z różnymi potrzebami. Studenci z niepełnosprawnościami mają możliwość korzystania z różnych form pomocy dopasowanych do różnych stopni niepełnosprawności. Indywidualna organizacja studiów, dopasowanie form oraz terminów egzaminów, dostosowanie formy uczestnictwa w zajęciach do możliwości studenta, umożliwia pełny udział w procesie kształcenia. Bezpośrednie wsparcie finansowe studentów z niepełnosprawnościami możliwe jest poprzez udzielanie stypendium dla osób z niepełnosprawnościami oraz zapomóg. Studenci mogą korzystać z dopasowanej do rodzaju ich niepełnosprawności infrastruktury, sprzętu, a także dojazdu na zajęcia. Działania te umożliwiają

skuteczną realizację programu studiów. Dodatkowo studentom z niepełnosprawnościami oferowana jest pomoc od zespołu ds. wsparcia osób z niepełnosprawnościami, który odpowiada za wsparcie psychologiczne, językowe czy zawodowe, poprzez szkolenia, porady oraz dodatkowe zajęcia. W związku z dużą liczbą studentów z zagranicy powołany został pełnomocnik Dziekana ds. studentów zagranicznych. Jest to osoba pierwszego kontaktu, która służy radą i pomocą w przypadku pojawiania się problemów wśród studentów z zagranicy. Uczelnia wspiera także studentów wychowujących dzieci oraz kobiety w ciąży, umożliwiając korzystanie z urlopu od zajęć lub indywidualnej organizacji studiów.

Studenci mają możliwość zgłaszania skarg i wniosków. Samorząd studencki pełni rolę pomocną dla studentów w potrzebie. Ważną rolę we wsparciu studentów pełnią opiekunowie roku, którzy pośredniczą w przyjmowaniu, rozpatrywaniu i interweniowaniu w przypadkach nadużyć i problemów pojawiających się wśród studentów. Studenci mogą zgłaszać się także bezpośrednio do Dziekana lub Prodziekana. Zgłaszane problemy są rozpatrywane przez Uczelnię od razu, jeśli dotyczą spraw osobowych to podejmowane są rozmowy w celu naprawy sytuacji. Studenci zostają poinformowani o podjętych działaniach oraz konsekwencjach wynikających ze zgłoszonej skargi. Uczelnia informuje studentów o zasadach bezpieczeństwa oraz możliwościach zgłaszania przejawów dyskryminacji czy przemocy. Studenci na szkoleniu z BHP zostają zaznajomieni z zasadami bezpieczeństwa higieny pracy. Studenci mają możliwość skorzystania z wsparcia psychologicznego w zakresie zdrowia psychicznego, które odbywa się w formie poradnictwa w sytuacjach problemowych, związanych z relacjami z innymi, samoakceptacją, a także efektywnego uczenia się oraz rozwoju osobistego. Uczelnia bada sytuację psychologiczną studentów zwłaszcza w pandemii, poprzez przeprowadzenie ankiety dotyczącej ich samopoczucia. Działania te mają na celu zbadanie zapotrzebowania studentów i przyczyniają się do rozwoju wsparcia psychologicznego.

Uczelnia podejmuje działania w celu motywowania studentów do rozwoju naukowego. Bezpośrednią, finansową formą pomocy są stypendia. Studenci mają także możliwość uczestnictwa w konkursach (zarówno wewnętrznych, jak i organizowanych przez podmioty zewnętrzne), uzyskania grantów oraz udziału i organizacji konferencji. Studenci są informowani o możliwościach rozwoju poprzez wiadomości mailowe, a także są zachęceni do podejmowania inicjatyw przez pracowników Uczelni. W ramach działalności naukowej, studenci mogą korzystać z infrastruktury uczelnianej oraz wsparcia prowadzących.

W dziekanatach pracują osoby, które są przeszkolone w zakresie pracy ze studentami trudnymi, a także z niepełnosprawnościami. Stanowią wsparcie w kwestiach administracyjnych, a także przy rozwiązywaniu problemów z organizacją i przebiegiem studiów.

W Uczelni funkcjonuje samorząd studencki, który ma możliwość udziału w komisjach uczelnianych dot. jakości kształcenia, ds. rekrutacji, w zespole programowym, kolegium dziekańskim i komisji stypendialnej, w formie gościa bierze udział w spotkaniach Rady Naukowej Instytutu. Samorząd czynnie współpracuje z Władzami Wydziału, wydaje opinie nt. programu studiów oraz systemów wsparcia studentów, dzięki czemu ma rzeczywisty wpływ na jakość kształcenia. Uczelnia wspiera działania samorządu organizacyjnie, finansowo oraz merytorycznie. Samorząd przeprowadza badania wśród studentów w celu zapoznania się z ich opinią na dany temat, podsumowanie i wnioski przedstawia Władzom Wydziału, którzy na podstawie wyników podejmują działania mające na celu ewaluację jakości prowadzonych zajęć oraz wsparcia studentów.

Uczelnia odpowiednio monitoruje oraz dokonuje oceny i przeglądu systemu wsparcia studentów. Opinie na temat funkcjonowania systemu oraz potrzeb studentów w tym zakresie są uzyskiwane od

studentów poprzez przeprowadzaną ankietyzację. Uczelnia dokonuje ewaluacji jakości kształcenia zdalnego. Na podstawie wyników ankiet, dopasowuje formy nauczania do potrzeb i preferencji studentów. Przykładem podjętych działań było ograniczenie prowadzenia zajęć do dwóch platform e-learningowych. Studenci otrzymują informacje zwrotne dotyczące wyników ankiet oraz podjętych działań naprawczych. Prowadzona ewaluacja odbywa się anonimowo, dzięki czemu studenci mogą wyrazić opinię szczerą, bez obaw o ewentualne konsekwencje, wynikające m.in. z wyrażenia negatywnych opinii na temat danego nauczyciela akademickiego.

System wsparcia jest badany także w sposób nieformalny poprzez spotkania z opiekunami, na których przeprowadzane są rozmowy ze studentami. Mogą oni wyrazić swoje zdanie dotyczące elementów wsparcia studentów. W czasie nauki zdalnej zostały przeprowadzone spotkania ze studentami w celu poznania opinii i pobudzenia dyskusji w celu doskonalenia form wsparcia i jakości prowadzenia zajęć w trybie zdalnym.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Formy wsparcia studentów są zróżnicowane, dopasowane do studentów z różnymi potrzebami, także studentów z niepełnosprawnościami. Mają charakter stały i kompleksowy. Poszczególne jednostki organizacyjne zapewniają odpowiednie wsparcie administracyjne w rozwoju zawodowym, naukowym oraz społecznym. Komunikacja z opiekunami jest stała, wspierają studentów w trakcie studiów na różnych etapach oraz pomagają w rozwiązywaniu konfliktów. Pracownicy Uczelni przygotowują do działalności naukowej, wspierając organizacyjnie, merytorycznie i infrastrukturalnie aktywność studentów. Uczelnia motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się. Studenci mają wpływ na tworzenie programu studiów, opiniują wnioski, biorą czynny udział w komisjach oraz mają możliwość aktywnego działania w kołach naukowych czy organizacjach studenckich. Uczelnia wspiera materialnie i pozamaterialnie działalność samorządu studenckiego, organizacji oraz kół naukowych. Przy udziale studentów dokonywane są okresowe przeglądy wsparcia, zarówno w trybie stacjonarnym jak i zdalnym, a studenci są informowani o działaniach podjętych na podstawie wyników.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacja o studiach jest dostępna publicznie i dostosowana do potrzeb szerokiego grona odbiorców - kandydatów, studentów, absolwentów, pracowników oraz innych interesariuszy. Informacje prezentowane są w sposób tradycyjny na tablicach informacyjnych, w formie ulotek oraz za pośrednictwem strony internetowej czy mediów społecznościowych. Strona jest dostosowana do użytku zarówno na komputerze jak i z poziomu urządzeń mobilnych. Informacje zamieszczone na stronie są przedstawione w sposób czytelny, gwarantujący łatwość zapoznania się z zamieszczonymi treściami.

Strona internetowa Uczelni oraz Wydziału jest w języku polskim, angielskim, rosyjskim, ukraińskim oraz azerbejdżańskim, a informacje na niej zamieszczane są uzupełniane systematycznie. Dodatkowym źródłem informacji na temat procesu studiowania, organizowanych wydarzeniach, szkoleniach czy warsztatach są media społecznościowe prowadzone przez Uczelnię oraz samorząd studencki.

Strona internetowa Uczelni zapewnia przekazywanie informacji w zakresie edukacyjnym i naukowym. Poszczególne zakładki dedykowane są odpowiednim grupom odbiorców. Studenci w zakładce „student / kształcenie” znajdują informacje związane z tokiem studiów (organizacja i jakość kształcenia, plany studiów, regulaminy, informacje o praktykach), a także dokumenty i formularze dla studentów, usprawniające ich funkcjonowanie na Uczelni. Ponadto strona internetowa Uczelni zawiera szereg kluczowych informacji, przydatnych poszczególnym interesariuszom:

- zasady rekrutacji,
- efekty uczenia się,
- aktualny program studiów,
- harmonogram zajęć,
- regulamin studiów,
- wydarzenia edukacyjne,
- zasady zaliczania praktyk zawodowych,
- koła naukowe,
- zasady dyplomowania,
- wsparcie osób z niepełnosprawnościami,
- dostępność pomocy materialnej.

Strona jest aktualizowana na bieżąco a zakładka „program studiów” aktualizowana jest przed rozpoczęciem każdego roku akademickiego. Na stronie internetowej, ponadto dostępne są kanały, prowadzone przez pracowników naukowych i dydaktycznych, gdzie zamieszczone są aktualne informacje o ich działalności naukowej, prowadzonych przedmiotach, zainteresowaniach czy członkostwie w organizacjach propagujących naukę. Na profilach znajduje się również kontakt do pracowników oraz informacje o terminach konsultacji.

Podstawowe informacje o kierunku oraz rekrutacji dostępne są również na stronie ogólnoakademickiego systemu internetowej rekrutacji.

Treści odpowiadają na potrzeby studentów i otoczenia społeczno-gospodarczego.

Ponadto Uczelnia w celu realizacji programu studiów posiada systemy oraz platformy komunikacyjne, do których należą:

- Uniwersytecki System Obsługi Studiów (USOS) - gdzie prezentowane są treści publiczne oraz niepubliczne dostępne dla zalogowanych użytkowników;
- Wirtualny Kampus UMCS – platforma do nauczania zdalnego;

- MS Teams – oprogramowanie uruchomione wraz z ogłoszeniem stanu epidemii wykorzystywane go kształcenia na odległość.

Do bieżącego przekazywania informacji o wydarzeniach, kursach, szkoleniach służy przede wszystkim uczelniany profil na Facebooku, gdzie pracownicy oraz studenci mają możliwość zamieszczania informacji. Profil ten jest zintegrowany z Instagramem oraz Messengerem, umożliwiającymi bieżący kontakt z administratorem profilu. Profil posiada ponad 2 tysiące użytkowników. Podczas wizytacji zapoznano się z raportem dotyczącym odwiedzin strony internetowej Wydziału, wskazującym liczbę odwiedzin strony.

Dodatkowym źródłem przekazywania informacji o kierunku geografia jest strona internetowa Studenckiego Koła Naukowego Geografów im. Adama Malickiego oraz kierunkowy profil na Facebooku. Profil Koła prowadzony jest przez studentów co umożliwia pozyskiwanie informacji o studiach bezpośrednio od studentów oraz jest miejscem wymiany doświadczeń o przebiegu studiów.

Strony internetowe oraz profile prowadzone są przez pracowników UMCS przy współpracy studentów, gdzie studenci również biorą udział w posiedzeniach komisji programowej, zgłaszając uwagi co do zamieszczanych treści. W celu zapewnienia bieżącej aktualizacji strony oraz dokonywania analizy zamieszczanych na niej informacji zatrudniono specjalistę ds. informacji i promocji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Publiczny dostęp do informacji zapewniony jest poprzez główną stronę Uczelni oraz Wydziału. Dodatkowym źródłem informacji są platformy komunikacyjne oraz profile w mediach społecznościowych. Kandydaci na studia, studenci, pracownicy oraz przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego mają zapewniony prawidłowy dostęp do informacji o studiach, warunkach przyjęć na studia, kryteriach kwalifikacji kandydatów, terminarzu rekrutacji, programie studiów (w tym efektach uczenia się), opisie procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, wsparcia w procesie uczenia się, informacji o przyznawanych kwalifikacjach i tytułach zawodowych jak również o metodach kształcenia na odległość. Wyniki monitorowania zamieszczanych treści są wykorzystywane do doskonalenia dostępności i jakości informacji o studiach.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Sposób sprawowania nadzoru nad kierunkiem geografia wraz z takimi elementami jak monitorowanie procesu kształcenia oraz przeprowadzanie zmian w programie studiów jest regulowany poprzez akty prawne przyjęte w Uczelni oraz szczegółowe procedury, składające się na Wydziałowy System Zapewnienia Jakości Kształcenia. Nadzór merytoryczny i częściowo organizacyjny nad ocenianym kierunkiem studiów sprawuje Zespół programowy ds. kierunku geografia. Odpowiedzialny jest między innymi za monitoring programu studiów, obejmujący okresowe przeglądy programów, pozyskiwanie opinii studentów, pracowników i interesariuszy zewnętrznych o programie studiów i zajęciach oraz analizę wyników badań nad jakością kształcenia na kierunku, aczkolwiek badania zasadnicze przeprowadza Centrum Kształcenia i Obsługi Studiów Uczelni. Jednostka ta dokonuje również obróbki danych i dostarcza wydziałom gotowe wyniki. Zespół na ich podstawie rekomenduje Dziekanowi rozwiązania w zakresie obsady zajęć lub innych działań związanych z realizacją procesu kształcenia. Zespół dokonuje także analizy struktury ocen zaliczeń i egzaminów z poszczególnych sesji egzaminacyjnych na podstawie danych pozyskanych i przetworzonych statystycznie przez dziekanat oraz dokonuje weryfikacji tematów prac dyplomowych. Odpowiedzialny jest również za projektowanie zmian w koncepcji kształcenia i programie studiów oraz przeprowadzanie konsultacji z różnymi grupami interesariuszy. Zespół dokonuje weryfikacji treści sylabusów i bierze udział w promocji kierunku, a także inicjuje i podejmuje zadania na rzecz współpracy z otoczeniem zewnętrznym. Przewodniczący zespołu programowego jest koordynatorem kierunku studiów i ma uprawnienia do hospitowania zajęć. Nadzór organizacyjny nad kierunkiem studiów sprawowany jest przede wszystkim przez Kolegium Dziekańskie, a w szczególności przez Dziekana Wydziału i Prodziekana ds. studenckich.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte i stosowane procedury wynikające z przyjętych uchwał Senatu i zarządzeń Rektora.

W projektowaniu programu studiów na kierunku geografia Uczelnia uwzględnia nowoczesne metody, narzędzia i techniki dydaktyczne, a także współczesną technologię informacyjno-komunikacyjną opartą przede wszystkim na funkcjonowaniu sieci internetowej, w tym narzędzia i techniki kształcenia na odległość głównie z wykorzystaniem narzędzi platformy MS Teams (trwający od marca 2020 roku okres pandemii COVID-19 wymusił ich stosowanie w zakresie umożliwiającym realizację zajęć, ale jednocześnie zainspirował do krótkoterminowego programowania realizacji programu studiów z ich wykorzystaniem).

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów na studia.

Uczelnia posiada zbiór procedur w zakresie monitorowania, przeglądu i doskonalenia programu studiów, które stosowane są zgodnie z ich opisem. Zgodnie z zasadami przyjętymi na Wydziale zespół programowy wykonuje: okresowy (tzn. coroczny) przegląd programu obejmujący, m.in. ocenę zgodności względem przepisów prawa oraz wewnętrznych ustaleń dotyczących konstrukcji programu oraz jego cech jakościowych (odbywa się w semestrze letnim i daje możliwość wprowadzenia zmian od nowego roku akademickiego); analizę opinii studentów oraz nauczycieli akademickich i interesariuszy zewnętrznych, reprezentujących rynek pracy na temat programu i jego realizacji; analizę wyników egzaminów (w tym struktury ocen) przewidzianych programem studiów (odbywa się ona przed rozpoczęciem nowego roku akademickiego, a prowadzona jest przede wszystkim pod kątem wyników kształcenia na kierunku, w odniesieniu do zakładanych efektów uczenia się), analizę kariery zawodowej absolwentów danego kierunku prowadzonej na bazie danych z ogólnopolskiego systemu

monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów uczelni (analiza prowadzona jest w połączeniu z analizą informacji przekazywanych przez samych absolwentów), weryfikację treści kart zajęć i grup zajęć jako element nadzoru nad stosowanymi metodami kształcenia oraz osiąganiem efektów uczenia się, ocenę efektów uzyskiwanych w ramach poszczególnych zajęć oraz sposobów realizacji treści programowych, a także wyniki badań sondażowych dotyczących określonych zagadnień związanych z realizacją programu studiów (np. badań na temat wymarzonej przez studentów obsady zajęć na kierunku). W monitorowaniu, przeglądzie i doskonaleniu programu studiów na kierunku geografia uwzględnia się stosowane w okresie pandemii COVID-19 rozwiązania w zakresie: metod i technik kształcenia na odległość, metod weryfikacji i oceny osiągania efektów uczenia się z wykorzystaniem tychże metod i technik, realizacji praktyk zawodowych z wykorzystaniem narzędzi pracy zdalnej, a także wyników nauczania i stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się nabywanych przez studentów w wyniku kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

W systematycznej ocenie programu studiów uwzględnia się wskaźniki ilościowe postępów oraz niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiąganiu efektów uczenia się, np. oceniane są efekty uzyskiwane w ramach poszczególnych zajęć oraz sposoby realizacji treści, struktura ocen zaliczeń i egzaminów, wyniki oceny prac etapowych, wyniki oceny prac dyplomowych, wyniki hospitacji zajęć (w zakresie pożądanym dla doskonalenia programu studiów), wyniki analizy ankiet studenckich (wyniki oceny zajęć prezentowane są co najmniej dwa razy w roku, a w okresie pandemii co najmniej raz na kilka tygodni – w postaci zdalnej).

Systematyczne oceny programu studiów prowadzone są z wykorzystaniem informacji od interesariuszy wewnętrznych (np. kadry prowadzącej kształcenie, studentów kierunku) i interesariuszy zewnętrznych (pracodawców, absolwentów), także w warunkach ich nieobecności na Uczelni spowodowanej czasowym ograniczeniem jej funkcjonowania (np. z wykorzystaniem narzędzi komunikacji zdalnej). Przedmiotem szczególnego zainteresowania w ramach kontaktów z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi są informacje o jakości programu i o jakości zajęć. Nadrzędną rolę w ocenie programu studiów odgrywa Zespół programowy ds. kierunku geografia. W jego skład wchodzi pracownicy Wydziału, reprezentujący obydwie z dyscyplin geograficznych, tj. nauki o Ziemi i środowisku oraz geografię społeczno-ekonomiczną i gospodarkę przestrzenną, studenci kierunku geografia reprezentujący obydwa poziomy kształcenia oraz przedstawiciel otoczenia zewnętrznego.

Wyniki z systematycznej oceny programu studiów na kierunku geografia są wykorzystywane w doskonaleniu tego programu jak również w planowaniu strategicznym w zakresie korzystania z kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, najnowszych osiągnięć dydaktycznych oraz nowoczesnej technologii edukacyjnej.

Polska Komisja Akredytacyjna jest jedynym podmiotem prowadzącym cykliczną zewnętrzną ocenę jakości kształcenia na kierunku geografia, a wyniki tej oceny są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia na tym kierunku. Poprzednia ocena programowa na kierunku geografia prowadzoną przez UMCS na poziomie studiów I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim odbyła się w 2015 roku i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej. W raporcie poprzedzającym podjęcie wspomnianej uchwały, nie sformułowano zaleceń o charakterze naprawczym i nie były diagnozowane problemy w odniesieniu do programu studiów i funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakresie doskonalenia programów studiów, a wszystkie kryteria zostały ocenione jako w pełni spełnione, przy wyróżniającej ocenie w kryterium dotyczącym infrastruktury.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Nadzór nad kierunkiem geografia jest zapewniony według jasno określonych kompetencji, podobnie jak wewnętrzny system zapewnienia jakości oparty jest o zasady określone w stosownych przepisach. Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów. Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów na studia. Oceny programu studiów, oparte o wyniki analizy danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych (w tym studentów) oraz interesariuszy zewnętrznych, przekładają się na doskonalenie jakości kształcenia. Uczelnia konsultuje swój program z interesariuszami zewnętrznymi, co umożliwia jej podejmowanie rzeczywistych działań doskonalących w ramach kierunku geografia. Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

- 4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)**

Zalecenie

W Uchwale nr 344/2015 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 21 maja 2015 r. w sprawie oceny programowej na kierunku geografia prowadzonym na Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie na poziomie studiów I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim nie sformułowano zaleceń o charakterze naprawczym.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

.....

